

Załącznik
do uchwały Nr XII/80/ 2015
Rady Miejskiej w Prabutach
z dnia 30 września 2015 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2015-2018

dla Miasta i Gminy Prabuty

Spis Treści

1.....	
Wstęp.....	3
2.....	
Organizacja systemu wspierania Programu	6
3.....	
Diagnoza środowiska lokalnego.....	7
4.....	
Zasoby	19
5.....	
Adresaci programu wspierania rodziny.....	20
6.....	
Analiza SWOT	21
7.....	
Cele i zadania programu	22
8.....	
Finansowanie i monitoring.....	23

1. Wstęp

*„Pośród tych wielu dróg rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Jest drogą powszechną, pozostając za każdym razem drogą szczególną, jedyną i niepowtarzalną, tak jak niepowtarzalny jest każdy człowiek. **Rodzina jest tą drogą, od której nie może on się odłączyć**”.*

Św. Jan Paweł 2

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, na której opiera się społeczeństwo. Pełni ona wiele ważnych i odpowiedzialnych funkcji. Za najważniejsze należy uznać funkcję opiekuńczo – wychowawczą, materialno –ekonomiczną, socjalizacyjną, kulturalną, towarzyską.

Pierwotnym środowiskiem rozwoju człowieka jest właśnie rodzina. Następuje tutaj proces socjalizacji pierwotnej, gdzie młody człowiek poznaje świat. W tym etapie rolą rodzica jest pokazanie dziecku rzeczy dobrych i złych, nauczenie go funkcjonowania w społeczeństwie i podejmowania decyzji adekwatnych do jego wieku i życia. Bardzo ważna jest tutaj postawa rodziców, gdyż dziecko przyswaja wszystko na zasadzie naśladownictwa. W naszej gminie niestety można spotkać przejawy braku zainteresowania swoim potomstwem, dlatego priorytetowe jest tutaj wsparcie innych ludzi. Warto tu wspomnieć o roli Asystenta Rodziny, który odgrywa bardzo ważną rolę – pomaga on ludziom w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz wspiera ich w rodzicielstwie. Młode matki są często bardzo zagubione. Potrzebują one nie tylko wsparcia, ale także porady i pomocy w sprawach, które je przerastają. Warto także wspomnieć tu o relacjach międzyludzkich, które kształtują społeczeństwo lokalne oraz młode pokolenia.

Człowiek rozwija się całe życie. Biorąc pod uwagę jego rozwój, potrzeby i świat w jakim żyjemy widzimy też problemy, które prawdopodobnie spotka na swej drodze, oraz błędy, które może popełnić w swoim życiu. Gminny Program Wspierania Rodziny powstał w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach . Projekt ten będzie miał charakter długofalowy i kompleksowy. Jednym z nadrzędnych długookresowych celów polityki prorodzinnej jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju społeczeństwa. Rodzina w pierwszej kolejności powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szanse w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku, oraz stymuluje własną aktywność m.in. wyzwala potencjał jednostki

udzielając jednocześnie pozwolenia na uczenie się nowych umiejętności.

Z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny wiąże się ubóstwo, bezrobocie, choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość czy bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Wymienione wyżej dysfunkcje osłabiają funkcjonowanie lokalnej społeczności. „Środowisko życia jednostki odnosić można również do środowiska funkcjonalnego, jakim jest instytucja / placówka”¹. Jednostka funkcjonuje nie tylko w środowisku rodzinnym, ale także w społeczeństwie / państwie. Widoczna jest tutaj socjalizacja wtórna, gdzie człowiek podejmuje decyzje, które mają większą wagę.

Dotyczą one jego funkcjonowania w większych grupach społecznych. „Placówka według Radlińskiej to <<punkt planowego wykonywania danego rodzaju pracy zaopatrzonego w odpowiednie dla niej narzędzia>>”². Za wspomniane wcześniej narzędzia należy uznać nie tylko metody i plan działania, ale także wykwalifikowaną kadrę. Warto tutaj wspomnieć o założeniu Heleny Radlińskiej, która jako pierwsza wyszła z domysłem, że do środowiska należy skierować nie tylko samego pracownika socjalnego, ale także innych wykwalifikowanych pracowników, którzy mogą pomóc potrzebującym m.in. prawnika, psychologa, pedagoga. Założenie Radlińskiej łączy się także z presumpcją Zienkiewicza, według którego w osobie pracownika socjalnego, możemy także doszukać się takich cech, które są charakterystyczne m.in. dla ratownika, doradcy, informatyka, pośrednika, animatora, badacza, koordynatora czy reformatora.

W Gminnym Programie Wspierania Rodziny uczestniczą rodziny, które mają trudności z opieką nad małoletnimi dziećmi. Pomocni mają być im pracownicy instytucji wspierających rodziny, których wiedza, doświadczenie, oraz dostępne materiały działania mają być gwarantem zmian. Wdrożenie w życie tego programu jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocnych w tym zakresie. Projekt ten został wdrożony dzięki Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. Za główny cel tego programu należy uznać rodzinę, gdzie wszelkie podjęte działania przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach będą miały na celu pomoc, aby dziecko pozostało w rodzinie biologicznej.

¹Ewa Marynowicz – Hetka, Środowisko życia i jego przetwarzanie w toku pracy społecznej, [w:]Pedagogika Społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, Str. 63

²Ewa Marynowicz – Hetka, Kategoria działania społecznego w pedagogice społecznej – sens i znaczenie działania społecznego, [w:]Pedagogika Społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 str. 79

Dodatkowo zostaną podjęte działania, które będą mieć na celu zapoznanie mieszkańców gminy z lokalnymi uwarunkowaniami i trudnościami, z którymi może się spotkać w swym środowisku.

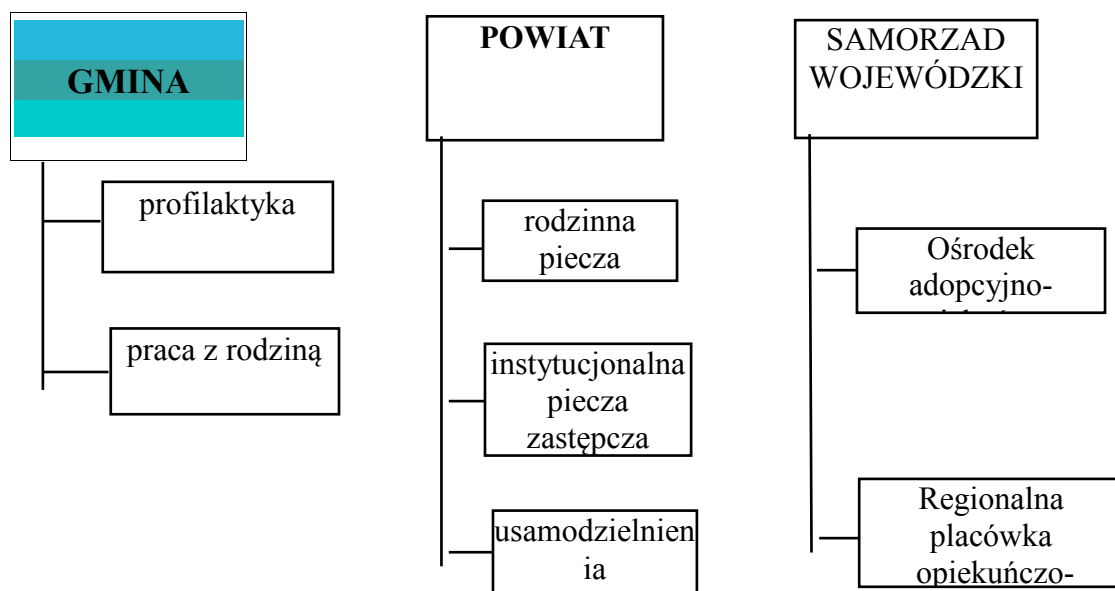
Zgodnie z Artykułem 61 Rozdziału II „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela” Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „Obywatel ma prawo do uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne”³. Na tej podstawie każda osoba piastująca stanowisko w Urzędzie ma obowiązek udzielenia informacji zainteresowanym, a co za tym idzie udzielić pomocy. Konkludując w oparciu o Konstytucję RP państwo powinno stwarzać optymalne warunki dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wspierać ją w sferze społecznej m.in. poprzez umacnianie więzi rodzinnych lub w sferze socjalnej m.in. poprzez świadczenia materialne i niematerialne dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

³Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, źródło : <http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm> [dostęp 11.07.2013 godzina 13:00]

2. Organizacja systemu wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 dla Miasta i Gminy Prabuty został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Zgodnie z art. 176 pkt 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Diagram Nr 1. Podział kompetencji pomiędzy samorządami w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie

Jednostką odpowiedzialną za koordynację na terenie miasta i gminy Prabuty zadań związanych ze wspieraniem rodziny jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) – jednostka budżetowa Miasta i Gminy Prabuty realizująca zadania gminy wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wszystkie jednostki z gminy Prabuty związane ze wspieraniem rodziny zobowiązane są do współpracy i współdziałania dla dobra i na rzecz rodziny.

3. Diagnoza środowiska lokalnego

Diagnoza została przygotowana na podstawie analizy danych statystycznych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

Struktura demograficzna gminy Prabuty.

Prabuty to jedna z pięciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn. Administracyjnie należy do województwa pomorskiego i zlokalizowana jest na jego południowo – wschodnim krańcu. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 191,2 km² z czego 6 km² to obszar miasta Prabuty. Liczba mieszkańców zamieszkujących gminę to 13,190 tys. osób. W tym mężczyźni stanowią liczbę 6559 osób, natomiast kobiet jest 6631.

3.1 Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych dotyczących rodziny na terenie miasta i gminy Prabuty:

1. ubóstwo;
2. bezrobocie;
3. niepełnosprawność;
4. przemoc;
5. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
6. uzależnienia;
7. bezdomność.

Tabela nr 1 Najważniejsze problemy społeczne w grudniu 2012 r.

Problem społeczny		Liczba rodzin	miasto	wieś	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo		798	476	322	2356
niepełnosprawność		310	202	108	696
bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodziny niepełne	164	100	64	547
	rodziny wielodzietne	132	46	86	766
bezdolność		16	13	3	18

Źródło: MGOPS Prabuty

Tabela nr 2 Najważniejsze problemy społeczne w grudniu 2013 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin :		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	W tym: na wsi	
UBÓSTWO	918	368	2582
BEZDOMNOŚĆ	20	4	20
W TYM; WIELODZIETNOŚĆ	60	38	362
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	463	201	1597
RODZINY NIEPEŁNE	177	66	595
RODZINY WIELODZIETNE	134	81	758

Źródło: MGOPS Prabuty

Tabela nr 3 Najważniejsze problemy społeczne w grudniu 2014 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin :		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym: na wsi	
UBÓSTWO	811	325	2169
BEZDOMNOŚĆ	26	8	26
W TYM; WIEŁODZIETNOŚĆ	106	57	587
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	440	174	1370
RODZINY NIEPEŁNE	152	60	495
RODZINY WIEŁODZIETNE	119	65	669

Źródło: MGOPS Prabuty

Wnioski:

Czynnikiem dezintegrującym rodziny jest ubóstwo. Jak wynika z danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach na koniec 2014 r. z pomocy finansowej MGOPS Prabuty korzystało 811 rodzin. Rodziny te nie przekroczyły kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (456,00 zł.). Niedostatek materialny, który uniemożliwia zaspakajanie elementarnych potrzeb, prowadzi do wykluczenia rodziny z życia społecznego. Na terenie gminy Prabuty podejmowane są działania zmierzające do niwelowania ubóstwa w rodzinach. W ramach współpracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach wraz z Prabuckim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Ubogich pozyskiwana i dystrybuowana jest żywność dla 1000 najbardziej potrzebujących osób.

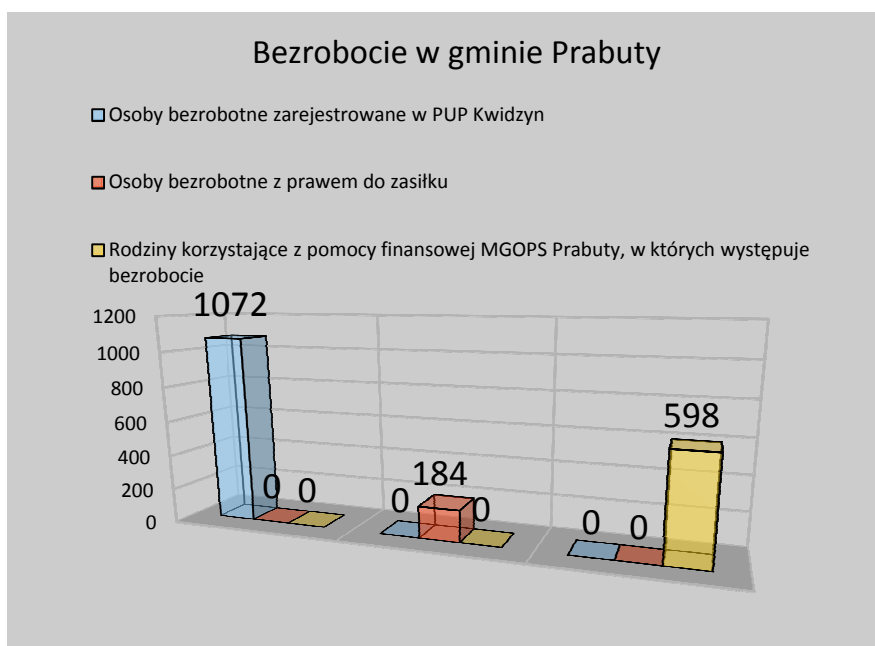
Niepełnosprawność intelektualna jednego lub dwojga rodziców lub choroba psychiczna może stwarzać ryzyko deficytów w zakresie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Uniemożliwiają one często zrozumienie potrzeb dziecka, a także pomaganie w nauce.

Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest aspektem destabilizującym rodzinę. Na powyższą bezradność ma wpływ często niepełne rodzicielstwo. Rodziny z zaburzoną strukturą często są rodzinami zdezorganizowanymi, występują w nich konflikty. Osłabione są funkcje opiekuńcze, kontrolne oraz kontakty z innymi instytucjami wychowawczymi.

Wielodzietność – z danych MGOPS Prabuty stanowi 106 rodzin w gminie Prabuty, z czego 57 jest na wsi. Wielodzietność uważana za idealną sytuację wychowawczą, pociąga za sobą zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki w zachowaniu dziecka. Związane jest to z układem stosunków, podziałem obowiązków itp. W rodzinach wielodzietnych łatwiej ponadto kształtować u dzieci cechy społeczno – moralne, ponieważ dzieci wchodzą w interakcje z rodzeństwem w sposób stały. Uważamy, że należy wspierać rodziny wielodzietne i stwarzać warunki dla rodzin wielodzietnych.

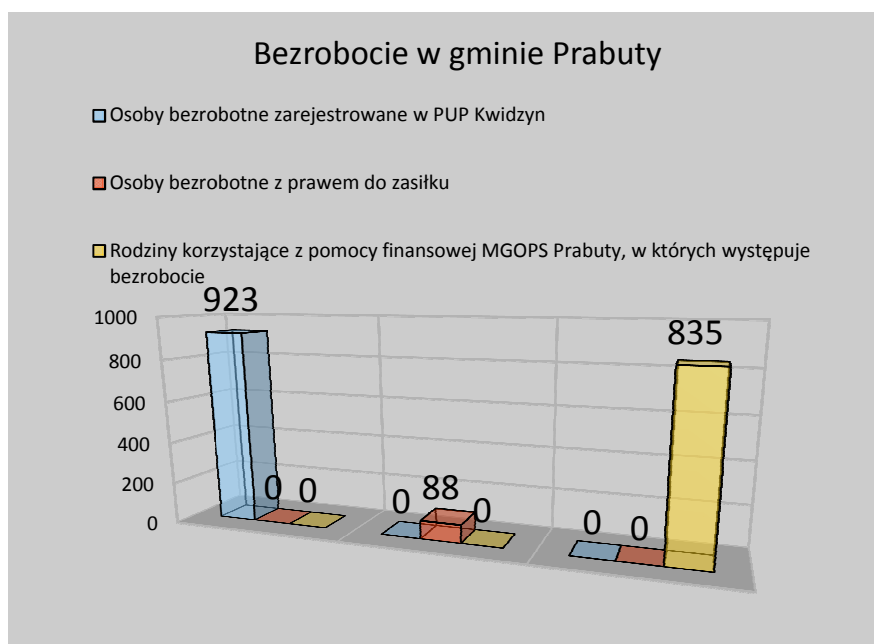
Bezdomność jest wynikiem często konfliktów rodzinnych, gdzie występowała przemoc, alkoholizm i inne czynniki degradujące rodzinę. Osoby bezdomne korzystają z usług ośrodków dla bezdomnych (Agape Borowy Młyn, Szawałd, Nowy Staw, Fides Malbork), z którymi współpracuje MGOPS Prabuty.

Wykres nr 1 Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2012 r.

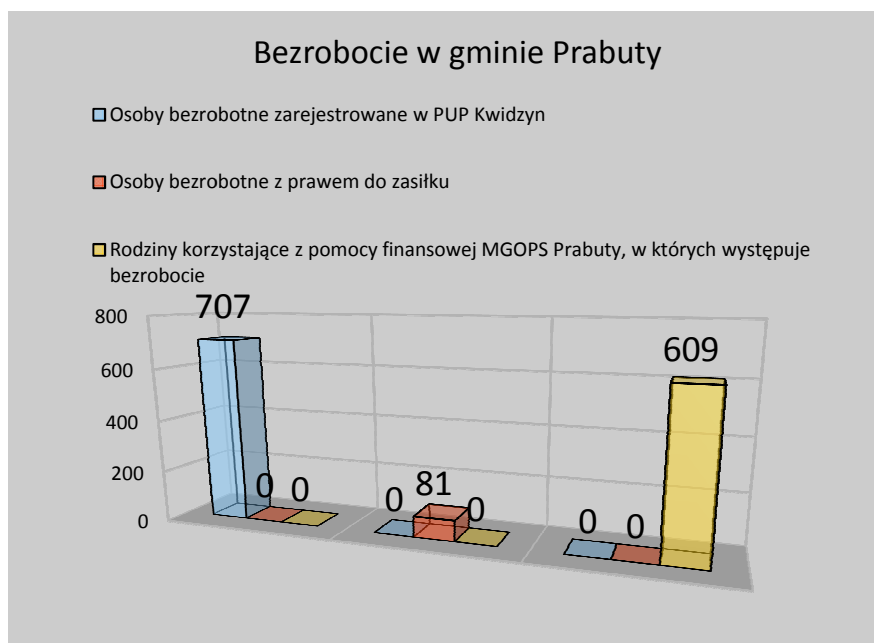
Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wykres nr 2 Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2013 r.

Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wykres nr 3 Problem bezrobocia w gminie Prabuty w grudniu 2014 r.

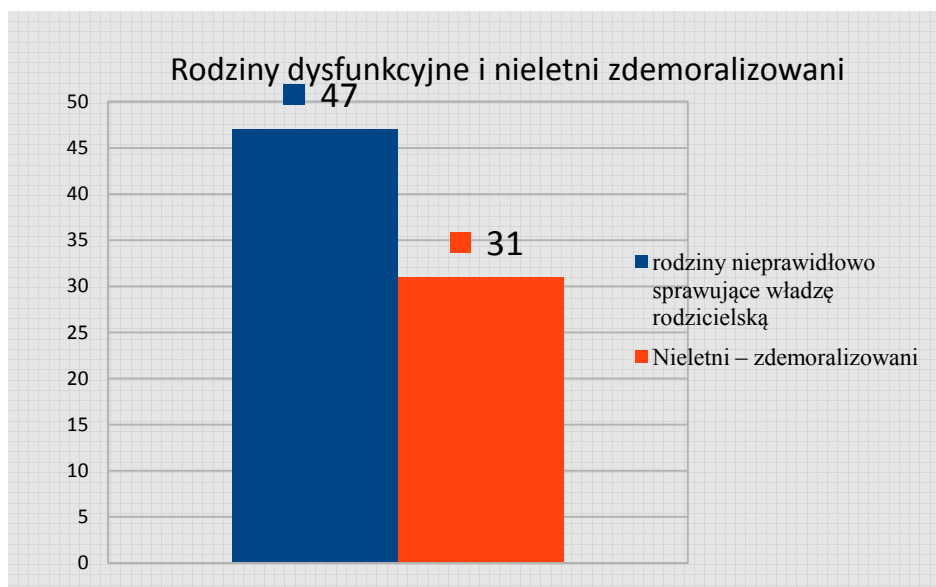

Źródło: MGOPS Prabuty, Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

Wnioski:

Bezrobocie jest istotnym czynnikiem, który szczególnie wpływa na życie gospodarcze oraz społeczne. W gminie Prabuty osób bezrobotnych jest 707 osoby, z tego 609 rodzin, w których występuje bezrobocie objętych jest pomocą finansową. Pokazuje to, że im wyższe bezrobocie, tym zwiększa się pomoc finansowa z budżetu miasta i gminy Prabuty. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 marca 2009 r. do 31.12.2013 r. realizował projekt "Łączmy Aktywnością" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie klientów MGOPS Prabutach, zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez zwiększenie aktywności osobistej i zawodowej oraz kwalifikacji zawodowych.

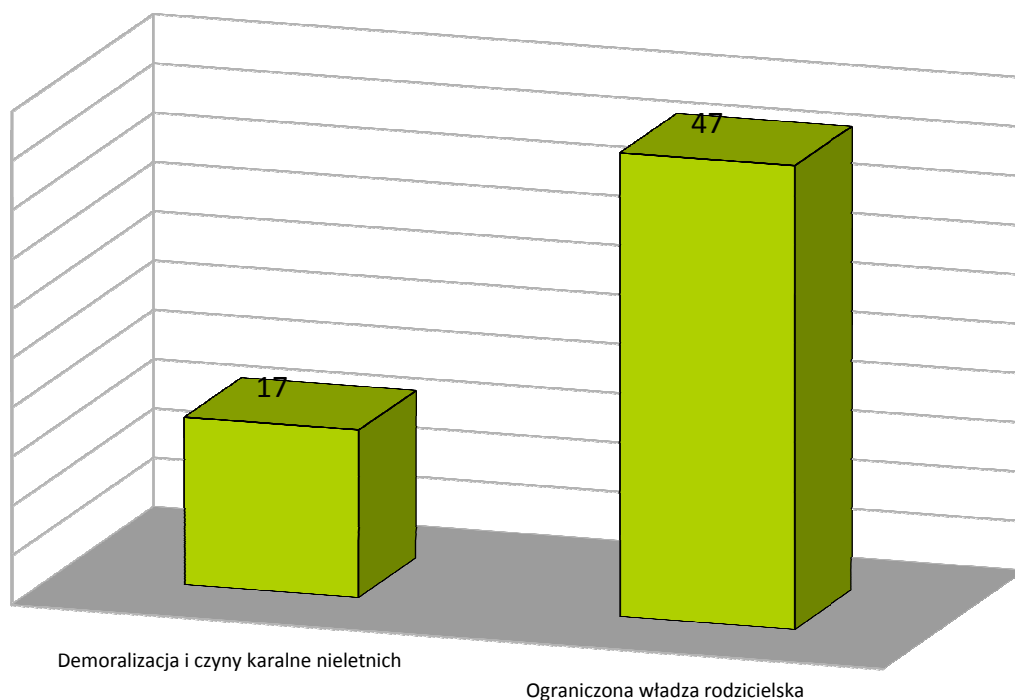
Wykres nr 4 Sytuacja rodzin oraz nieletnich, gdzie występują dysfunkcje i demoralizacja w 2012 r.

Źródło: Sąd Rejonowy w Kwidzynie (Wydział III Rodzinny i Nieletnich)

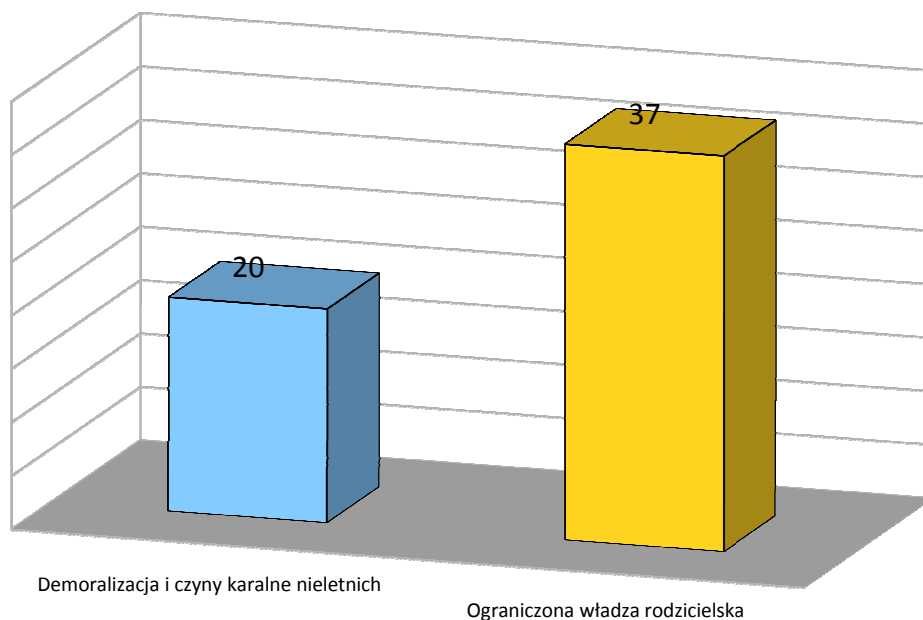
Wykres nr 5 Sytuacja rodzin oraz nieletnich, gdzie występują dysfunkcje

i demoralizacja w 2013 r.

Źródło: Zespół Kuratorów Zawodowych Rodzinny Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Wykres nr 6 Sytuacja rodzin oraz nieletnich, gdzie występują dysfunkcje i demoralizacja w 2014 r.

Źródło: Zespół Kuratorów Zawodowych Rodzinny Sądu Rejonowego w Kwidzynie

Tabela nr 4 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w

2012 r.

Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań prokuratorskich wynikających z art. 207 kk.
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKds.RPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	12	17	4	33
Komisariat Policji w Prabutach	26			
Medicus Prabuty	1			
Szkoły z gminy Prabuty	0			
GKds.RPA Prabuty	0			
Razem	39			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach

Tabela nr 5 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w 2013 r.

Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań prokuratorskich wynikających z art. 207 kk.
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKds.RPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	9	5	2	22
Komisariat Policji w Prabutach	16			
Medicus Prabuty	0			
Szkoły z gminy Prabuty	0			
GKds.RPA Prabuty	0			
Razem	25			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach

Tabela nr 6 Problem przemocy i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Prabuty w

2014 r.

Podmiot uruchamiający procedurę Niebieskiej Karty	Liczba Niebieskich Kart	UZALEŻNIENIA		Wszczęcia postępowań prokuratorskich wynikających z art. 207 kk.
		Osoby skierowane do Sądu Rodzinnego w Kwidzynie przez GKds.RPA	Postanowienia Sądu Rodzinnego w Kwidzynie dotyczącego przymusowego leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego	
MGOPS Prabuty	1	12	2	13
Komisariat Policji w Prabutach	28			
Medicus Prabuty	0			
Szkoły z gminy Prabuty	0			
GKds.RPA Prabuty	0			
Razem	29			

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach, Sąd Rodzinny w Kwidzynie, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach

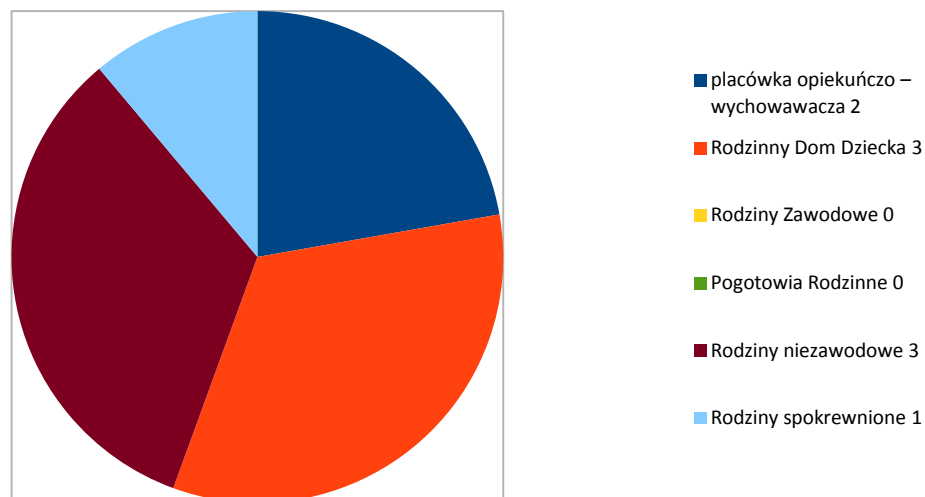
Wykres 7 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z gminy Prabuty w 2012 r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie

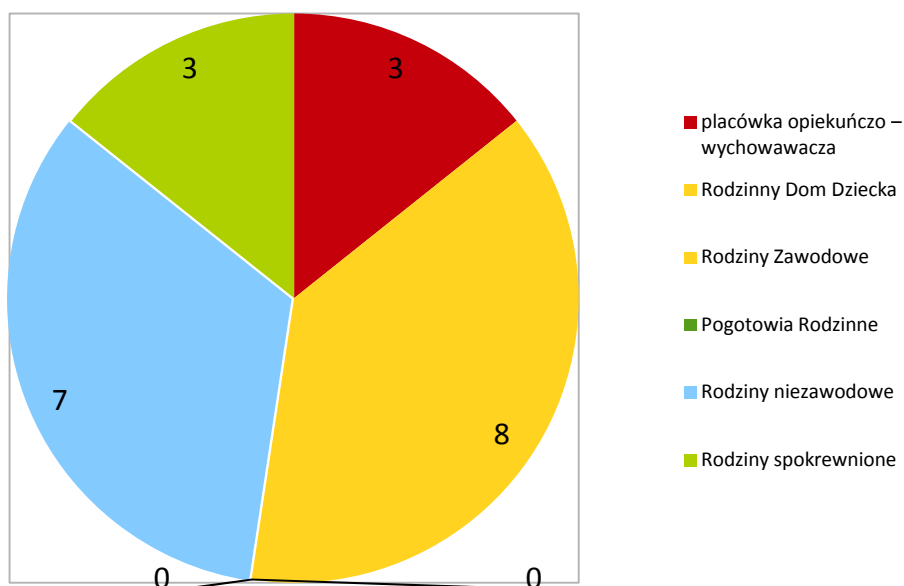
Wykres 8 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z gminy Prabuty

w 2013 r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzine w Kwidzynie

Wykres 9 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z gminy Prabuty w 2014 r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzine w Kwidzynie

Wnioski:

Demoralizacja nieletnich i dysfunkcyjność rodzin jest wynikiem m.in. ubóstwa,

bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemocy domowej, uzależnień itp. Nieletni zdemoralizowani objęci są nadzorem kuratora sądowego, który kontroluje poczynania nieletnich. Nieletni mogą również korzystać ze świetlicy środowiskowej, która znajduje się na terenie Prabut. Niepokojącym sygnałem ze szkół jest to, iż dzieci nie mają odpowiedniego dostępu do specjalistycznej pomocy (psycholog).

Powyższe czynniki, które wpływają na dysfunkcjonalność rodzin, przekładają się również na funkcjonowanie emocjonalno – ekspresyjne, bowiem relacje między członkami rodziny nacechowane są wzajemnymi pretensjami, kłótniami, chłodem emocjonalnym, agresją.

Rodziny dysfunkcyjne (47 -2013 r.), (37-2014 r.) również są nadzorowani przez kuratorów sądowych. Ponadto w gminie w 2012 r. zatrudniono dwóch asystentów rodziny, którzy zajmują się 20 rodzinami w gminie Prabuty.

W naszej gminie zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny, pracujących na pełen etat. Pod opieką każdego z asystentów rodziny znajduje się 10 rodzin. Rodziny zostały wybrane w oparciu o wywiady środowiskowe przeprowadzone przez pracowników socjalnych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach. Przypadające 10 rodzin na jednego asystenta rodziny pozwala na wnikliwe i profesjonalne rozwiązywanie problemów każdej z rodzin.

Asystenci rodziny pracują w oparciu o stworzoną wspólnie z pracownikami socjalnymi i inspektorem ds interwencji kryzysowej diagnozę rodziny, na bazie której stworzono szczegółowy plan pracy z rodziną. Pracownicy pomagają rodzinom w takich czynnościach jak: pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego – pomoc w gospodarowaniu zasobami finansowymi, racjonalne zakupy, motywowanie do dbania o czystość mieszkania, pomoc w podstawowych czynnościach higienicznych osobom upośledzonym intelektualnie i niewydolnym wychowawczo rodzicom oraz dzieciom. Asystenci mają regularny kontakt z przedstawicielami Oświaty, Służby zdrowia, Policji, Sądem Rodzinnym, terapeutami uzależnień, psychologiem, pracownikami świetlic środowiskowych, a także pracownikami socjalnymi. Ponadto biorą czynny udział w pracach grup roboczych, w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Prabutach. Podejmują wiele interwencji w rodzinach objętych powyższą pomocą. Innowacyjnym przedsięwzięciem pracy z rodziną jest powoływanie zespołów Asystentury Rodzinnej, w której skład wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Powiatowego

Centrum Pomocy Rodzinie. Asystent Rodziny pracuje z rodziną w której dzieci umieszczono czasowo w środowisku zastępczym. Pracownik motywuje rodziców w celu powrotu dzieci do rodziny naturalnej. Rodzina we współpracy z asystentem rodziny realizuje zalecenia proponowane przez zespół Asystentury Rodzinnej. W związku z powyższym Asystent rodziny aktywizuje i wspiera powyższą rodzinę naturalną. Pracownik motywuje rodzinę biologiczną do systematycznego kontaktowania się z dziećmi, do dbałości o prawidłowe warunki mieszkaniowe, do utrzymywania życia w trzeźwości, podjęcia terapii psychologicznej, odwykowej, psychiatrycznej. Ponadto mobilizuje i aktywizuje rodzinę do stworzenia odpowiednich warunków sprzyjających powrotowi dzieci do rodziny biologicznej.

Rodzina, która przeżywa trudności może skorzystać w Prabutach z Punktu Interwencji Kryzysowej, który dwa razy w tygodniu obsługuje psycholog. Ponadto w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach w 2010 r. utworzono etat inspektora ds. interwencji kryzysowej. Inspektor we współpracy z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny w ramach działań interdyscyplinarnych rozwiązują trudne problemy, z którymi borykają się rodziny.

W naszej gminie prowadzone są świetlice środowiskowe, w tym jedna w mieście Prabuty, natomiast trzy pozostałe w okolicznych wsiach. Placówki wsparcia dziennego finansowane są przez Gminną Komisję ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Świetlice środowiskowe odgrywają istotną rolę w socjalizacji dzieci i młodzieży.

4. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

1. Urząd Miasta i Gminy Prabuty
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Prabuty
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prabutach
4. Komisariat Policji w Prabutach
5. Prabuckie Centrum Kultury i Sportu
6. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach
7. Hala Sportowa Prabuty
8. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
9. Świetlice środowiskowe
10. Placówki oświatowe
11. Pielęgniarki środowiskowe
12. Organizacje pozarządowe
13. Sąd Rejonowy w Kwidzynie
14. Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie
15. Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie
16. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie
17. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kwidzynie

5. Adresaci programu wspierania rodziny

Adresatami Programu są członkowie Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Prabuty dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Niewydolność rodziny zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

6. Analiza SWOT

WSPARCIE RODZINY W GMINIE PRABUTY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• poparcie działań i współpraca z samorządem miasta i gminy Prabuty; • działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin; • ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; • doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny; • aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. • oferty sportowe i baza lokalowa hala sportowa, boisko Orlik).	• niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej; • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej demoralizacją; • ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę; • utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik); • brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych; • niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. • bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
SZANSE	ZAGROŻENIA
• utworzenie stałych stanowisk pracy asystentów rodziny; • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych; • stworzenie spójnego systemu wspierania rodziny; • funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych; • włączenie do pracy z rodziną prawnika (porady prawne); • większa aktywność organizacji pozarządowych; • ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej;	• uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. • ubożenie społeczeństwa i osłabianie funkcji rodziny; • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne; • wzrost kosztów utrzymania rodzin; • rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm - uzależnienia); • zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców;

7. Cele główne i szczegółowe programu

Cel główny:

Wzmacnianie i przywracanie prawidłowych funkcji rodzin

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących.

Zaistniały kryzys w rodzinie destabilizuje rodzinę, stąd też istotne jest jak najszybsze podjęcie stosownej interwencji. Natomiast profilaktyka ma służyć niwelowaniu sytuacji kryzysowych.

Cel będzie realizowany poprzez działania profilaktyczne, uświadamiające środowisku lokalnemu zagrożenia dla rodziny – działalność informacyjna i edukacyjna.

2. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Rodzina jest głównym środowiskiem funkcjonowania swoich członków, a przede wszystkim rozwoju dziecka. Cel będzie realizowany poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu wspierania rodziny.

3. Promowanie wartości rodziny.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest gwarancją rozwoju społeczeństwa dlatego tak ważne jest wspieranie jej rozwoju oraz promocja wartości rodziny.

Cel ten będzie realizowany poprzez promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnych oraz prowadzenie działalności edukacyjno – informacyjnej na rzecz promowania rodziny.

Ad 1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz rozwiązywanie już istniejących.

L.p.	Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji zadań	Formy realizacji	Koordynator
1.	Diagnoza rodzin, w których dzieci są zagrożone;	2015-2018	liczba rodzin dysfunkcyjnych; liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; liczba rodzin, w których występuje przemoc;	prorowadzenie odpowiedniej dokumentacji; współpraca z odpowiednimi instytucjami;	MGOPS Prabuty; PCPR Kwidzyn; Sąd Rodzinny w Kwidzynie; Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie; Zespół Interdyscyplinarny w Prabutach; Komisariat Policji w Prabutach;
2.	Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy;	2015-2018	liczba i rodzaj poradnictwa; liczba i formy przekazu informujących o miejscach przekazu;	Zatrudnienie osoby udzielającej porad prawnych; aktualizacja informacji na stronie www.prabuty.pl ; wydawanie ulotek; założenie strony internetowej MGOPS Prabuty;	Urząd Miasta i Gminy Prabuty; MGOPS Prabuty – Punkt Interwencji Kryzysowej; GKds.RPA w Prabutach;
3.	Realizacja świadczeń i usług statutowych na rzecz rodzin;	2015-2018	prorowadzenie odpowiedniej dokumentacji – statystyki; korzystanie z oprogramowania „Pomost”;	udzielanie pomocy finansowej; praca socjalna; interwencja kryzysowa; współpraca z Prabuckim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Ubogich oraz Bankiem Żywności;	MGOPS Prabuty; Prabuckie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób ubogich;
4.	Zapewnienie usług wspierających	2015-2018	liczba rodzin objętych usługami wspierającymi;	w razie konieczności ustanowienie rodzin wspierających;	MGOPS Prabuty;

5.	Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których członkowie pozostają bez pracy;	2015-2018	liczba osób, które wzięły udział i znalazły zatrudnienie po udziale w zajęciach aktywizacyjnych;	kontynuowanie działalności aktywizacyjnej;	MGOPS Prabuty;
----	---	-----------	--	--	----------------

Ad 2. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

L.p.	Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji zadań	Formy realizacji	Koordynator
1.	zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych dziecka;	2015-2018	liczba dzieci dożywianych w szkołach; liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny; liczba rodzin wspierających;	objęcie rodzin pomocą w postaci dożywiania; zapewnienie dzieciom gorącego posiłku w szkole; monitorowanie sytuacji opiekuńczo – wychowawczej z rodzin dysfunkcyjnych;	MGOPS Prabuty; Organizacje pozarządowe;
2.	zapewnienie opieki asystenta rodziny, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;	2015-2018	liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy Prabuty; liczba rodzin, którym przydzielono asystenta z podziałem na rodziny z dziećmi oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej;	przydzielanie asystenta rodziny w odpowiednich, trudnych sytuacjach dla rodziny; kontynuowanie Zespołu Asystentury Rodzinnej;	MGOPS Prabuty;
3.	Wspieranie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej;	2015-2018	Liczba dzieci, które postanowieniem Sądu Rodzinnego wróciły do rodziny naturalnej;	przewodzenie intensywnych działań wspierających rodzinę naturalną i dziecko; monitorowanie sytuacji dziecka, które wyrokiem Sądu wróciło do rodziny naturalnej; na miarę możliwości Ośrodka objęcia rodziny, które wyrokiem Sądu wróciło do rodziny naturalnej; wsparciem asystenta rodziny; „włączanie” dzieci do świetlic	MGOPS Prabuty;

				środowiskowych;	
--	--	--	--	-----------------	--

Ad 3. Promowanie wartości rodziny.

L.p.	Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji zadań	Formy realizacji	Koordynator
1.	promowanie rodzinnej integracji;	2015 - 2018	liczba spotkań, integracyjnych; liczba imprez;	organizacja spotkań oraz imprez integracyjnych o charakterze edukacyjno – integracyjnym;	MGOPS Prabuty; Organizacje pozarządowe; Kościół Katolicki; Media lokalne; Placówki Oświatowe;
2.	organizowanie szkoleń, prelekcji dla rodziców;	2015 - 2018	liczba szkoleń, warsztatów; zakres tematyczny; liczba uczestników;	organizacja szkoleń, warsztatów dotyczących rodziny, wychowania itp.;	GKds.RPA; Organizacje pozarządowe; Placówki oświatowe

8. Finansowanie i monitoring

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2018 w Prabutach są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także środki uzyskane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitorowanie będzie polegało na składaniu sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu technicznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.